

№ 270.

Kalendarzyk tygodniowy.

Poniedz. Św. Jana od K.
Wtorek Św. Katarzyny.
Środa Św. Piotra M.
Czwart. Św. Wirgiliusza.
Piąt. Św. Mansfeta.
Sob. Św. Saturnina.
Niedz. Św. Andrzeja Ap.

Wschód: g. 7 m. 39
Zachód: g. 3 m. 55
Dł. dnia: g. 8 m. 16.

CENA PRENUMERATY:

W ŁODZI:

Rocznie rb. 8 k. —
Półrocz. " 4 " —
Kwartal. " 2 " —
Miesięcz. " — " 67
Odnoszenie 10 k. m.
Egz. pojedynczy 5 k.

Z przesyłką pocztową:

Rocznie rb. 10 kop. —
Półrocznie " 5 " —
Kwartalnie " 2 " 50
Miesięcznie " — " 85

Redakcyja

w ŁODZI,
ul. Piotrkowska № III.
№ telefonu 593.

ROZWÓJ

dziennik polityczny, przemysłowy, ekonomiczny, społeczny i literacki, ilustrowany.

Poniedziałek, dnia 11 (24) listopada 1902 r.

Kantory: własny w Warszawie, Wspólna 32; w Pabianicach u p. Teodora Minke; w Zgierzu u p. Ikierta.

CENA OGŁOSZEŃ: „Nadesłane” na 1-szej stronie 50 kop. za wiersz. Zwyczajne ogłoszenia za tekstem po 7 kop. za wiersz nonparelowy lub jego miejsce. Małe ogłoszenia po 1/4 kop. od wyrazu (dla poszukujących pracy po 1 kop.). Reklamy i Nekrologie po 15 kop. za wiersz petitowy. ARTYKUŁY bez oznaczenia honorarium Redakcyja uważa za bezpłatne; rękopisów drobnych nie zwraca.

Akuszerka

przyjmuje panie potrzebujące pomocy. Pokoje oddzielne i wspólne. Zapewnia się troskliwa opieka.

Średnia 41 m. l.

1453-d-1

WARSZAWSKA PRALNIA CHEMICZNA,
Farbiarnia, Sztuczna cerownia i Zakład
reperacyjno-krawiecki

Wł. Piętki

pod firmą

„HELENA,”

Piotrkowska III, w Łodzi. Telefon 851.

Przyjmuje garderobę damską i męską, koronki, firanki, portyery, dywany, meble do prania i czyszczenia. Materiały do dekatyzowania.

Na ządanie w 24 godzin.

539-r-0

Od administracyi.

Wszyscy prenumeratorzy, którzy zapisali się w administracyi „Rozwoju” do dnia 15 listopada, otrzymają

„Dzieje Polski”

w początkach grudnia.

Zapisującym się po tym terminie nie będziemy mogli wcześniej dostarczyć książki, niż około 18 grudnia, a to dlatego, że introligator przedźniej nam większych ilości egzemplarzy nie dostarczy.

Rozkład pociągów.

Kolej Fabryczno-Łódzka.

Odchodzą z Łodzi o godz. 12.31, 6.44**, 7.12*, 12.43, 3.05*, 6.02**, 7.28.

Przychodzą do Łodzi o godz. 3.09, 5.06, 9.32, 10.23**, 3.52, 4.58, 8.22*, 11.—**.

Uwagi. Godziny wydrukowane tłustym drukiem oznaczają czas od 6 wieczorem do 6 rano.

Pociągi, oznaczone *, nie mają bezpośredniej komunikacji z Warszawą; pociągi, oznaczone **, służą dla bezpośredniej komunikacji „Łódź — Warszawa” bez przesiadania się w Koluszkach.

Kolej Warszawsko-Kaliska.

Odchodzą do Kalisza o godz. 1.36, do Warszawy o godzinie 12.39.

KOMUNIKAT RZĄDOWY.

W uzupełnieniu depeszy piątkowej przytaczamy z № 244 „Praw. wiest.” komunikat następujący:

W d. 29-y m lipca 1902 r., w Charkowie, dokonano zamachu na życie gubernatora charkowskiego, koniuszego ks. Oboleńskiego. Winny

zamachu, włościanin wsi Łazanówki, w powiecie czerkaskim. gub kijowskiej. Tomasz, syn Karnieja, Kaczur, jak to stwierdzono na śledztwie pierwiastkowym i na mocy zeznań oskarżonego, dopuścił się tego przestępstwa z pobudek charakteru politycznego, wobec czego tę sprawę, skutkiem rozporządzenia ministra spraw wewnętrznych, na zasadzie § 17 ustawy o środkach ochrony porządku państwowego i spokoju publicznego, oddano pod rozpoznanie sądu wojennego, w celu osądzenia według praw, obowiązujących na stopie wojennej. W d. 26-y m października kijowski sąd wojenny okręgowy, rozpoznawszy sprawę rzeczoną, skazał Tomasza Kaczurę na pozbawienie wszystkich praw stanu i karę śmierci przez powieszenie. Wyrok ten, po odpowiedniej konfirmacyi, miał być wykonany. Tymczasem koniuszy ks. Oboleński złożył Jego Cesarzkiej Mości Najjaśniejszemu Panu prośbę najpoddańszą, w której, wstawiając się o ulaskawienie Kaczury, wyraził: „Matka moja, żona i dwie córki ośmielamy się błagać Waszą Cesarzką Mość o okazanie miłosierdzia temu człowiekowi, darując mu życie. Wierzmy głęboko, Monarcho, że tylko Bogu zawdzięczamy ocalenie mojego życia i gorąco modlimy się do Niego, aby okazana nam łaska Boża z ręki Waszej Cesarzkiej Mości przeszła i na winowajcę. Gorzka byłaby dla rodziny mojej świadomość, iż jej syn, ojciec i mąż był pośrednią przyczyną czyjejś śmierci.” Jego Cesarzka Mość Najjaśniejszy Pan raczył Najmilościwiej przychylić się do prośby ks. Oboleńskiego i Najwyżej rozkazał wyznaczoną przez wyrok kijowskiego sądu okręgowego wojennego karę zamienić włościaninowi Tomaszowi Kaczurze na zesłanie do robót ciężkich bez terminu.”

Szpital miejski.

Sprawa budowy szpitala miejskiego w Łodzi weszła już na tory realne. Stało się to dzięki sprężystości członków komisji, delegowanej do większych miast kraju i zagranicą, w celu zwiedzenia najnowszych systemów szpitali, włożyli bowiem wiele pracy i energii, aby jaknajszybciej opracować referat, obejmujący wyniki z odbytej podróży oraz sporządzić w ogólnych zarysach plan szpitala, zastosowany do warunków miejscowych.

Wspomniane prace komisji znalazły się na stole obrad zwołanego ad hoc w ubiegłą sobotę posiedzenia rady miejskiej dobroczynności publicznej w magistracie łódzkim.

Prócz prezydenta m. Łodzi r. st. W. Pieńkowskiego, jako prezesa tej rady, w obradach uczestniczyli członkowie: dr. K. Gorski, dr. R. Tochtermann, budowniczy miejski Chełmiński, przemysłowiec p. Salomon Landau, policmajster m. Łodzi r. st. H. Chrzanowski, nadto dr. Alfred Krusche, jako członek komisji, wydelegowanej dla zwiedzenia różnych typów szpitali.

Przedstawiony radzie miejskiej referat opracowany został przez d-ra Gorskiego, który je-

dnocześnie zasiada w radzie miejskiej dobroczynności publicznej.

Odczytaniem tego referatu zajął się sekretarz magistratu p. Rybicki.

W referacie tym komisya zdała wyczerpujące sprawozdanie, w którym wyjaśnia, gdzie i w jaki sposób zwiedzano rozmaitego systemu szpitale w liczbie 17, oraz jakie zgromadzili wyniki z tych oględzin i do jakich przyszli wniosków po głębszem zastanowieniu się nad sprawą budowy szpitala miejskiego w Łodzi.

Komisya, opierając się na tej podstawie, że obecnie we wszystkich szpitalach łódzkich znajduje się maximum 500 łóżek, i wychodząc z zasady, że na 1000 mieszkańców powinno być 5 łóżek, przyszła do wniosku, iż dla uzupełnienia odczuwanego braku miejsc w tutejszych szpitalach, uwzględniając 354000 ludności w Łodzi, koniecznem jest budować szpital w ten sposób, aby można pomieścić w nim co najmniej 1000 łóżek.

Wzoruując się na najnowszych systemach szpitali za granicą, komisya przyszła do wniosku, iż najodpowiedniejszym będzie system pawilonowy. Wybierając taki system, komisya miała na względzie i środki, jakimi będzie można rozporządzać i zaprojektowała, aby wszystkie pawilony, których liczba stanowić będzie przeszło 20, były jednopiętrowe.

Prócz referatu, komisya przedstawiła członkom rady miejskiej dobroczynności publicznej wykonane szczegółowo przez budowniczego F. Czelmińskiego plany niektórych części szpitala. Wykonane szczegółowo plany obejmują: pawilon dla chorych, dotkniętych chorobami wewnętrznymi, dom na administracyę, pralnię i kuchnię, dom kąpielowy, trupiarnię i kotłownię w takich rozmiarach, aby używalność ich zastosować od razu do potrzeb ogólnych całego gmachu szpitalnego. Komisya oświadczyła, że wykonanie szczegółowe pozostałych części gmachu szpitalnego nastąpić może za kilka miesięcy.

Koszty budowy projektowanego szpitala miejskiego obliczone zostały na 2 mil. rb. Rada miejska dobroczynności publicznej na sobotniemu posiedzeniu, po dłuższej i ożywionej dyskusyi, projekt komisji w całości przyjęła i postanowiła, stosownie do wymaganych formalności, skierować do magistratu tutejszego, który, natychmiast po ukończeniu planów szczegółowych i kosztorysu, prześle je do ministerium spraw wewnętrznych.

Ponieważ koszty budowy projektowanego szpitala obliczone zostały na 2 miliony rubli, przeto prezydent m. Łodzi oświadczył, iż właściwiej będzie wyjednać starania w ministerium o pozwolenie zaciągnięcia pożyczki w formie obligacyi w sumie 1 miliona rubli. Tym sposobem komitet budowy będzie miał ręce rozwiązane przy rozpoczęciu robót. Komisya przypuszcza, że roboty będą mogły być rozpoczęte z wiosną r. p.

Szpital miejski stanie w lesie miejskim, przy szosie Rokicińskiej, pomiędzy składem monopolu a osadą Widzew. Terytorium szpitalne zajmie 1 włokę przestrzeni.

W całym gmachu zaprowadzony będzie system ogrzewania centralnego oraz wentylacya

Pokarm wzmacniający nerwy
dla wzrosłych i dzieci.

SANATOGEN.

Broszury bezpłatnie.

K. I. Kressling, S. Petersburg.

Prawdziwy tylko w rosyjskiem opakowaniu.

M. Sprzączkowski Łódź,
Piotrkowska 54
róg Dzielnej

Hurtowy i Detaliczny

SKŁAD WIN,

oraz Główny Skład Herbaty, firmy

Piotr Orłow

poleca: Odstale wina kuracyjne Węgierskie, Francuskie, Reńskie, Hiszpańskie, Włoskie—„Vermouth“ tudzież Koniaki kuracyjne, oraz Romy i likiery krajowe i zagraniczne.

Wina Krymskie: białe i czerwone od 40 kop. do 1 rubla za butelkę. Miody staropolskie od 60 kop. do 10 rb. za butelkę.

KAWIOR ASTRACHAŃSKI 171--r--114

gruboziarnisty bez soli, oraz wszelkie towary w zakres kolonialny i delikatesów wchodzące. **Cukier** po cenach stałych fabrycznych.

Chemiczna Pralnia, Farbiarnia i Sztuczna Cerownia
J. THOMASA
ulica Piotrkowska № 79 i Spacerowa № 30
830-r-81 pod kierunkiem pierwszorzędego specjalisty.
Przyjmuje do prania i farbowania: garderobę męską i damską, plusze, jedwabie, aksamity, firanki białe i kolorowe, koronki, portyery itd. Czyści i farbuje bez potrzeby prucia garderoby. Dekatyzacja materiałów dla pań w krawców. Zpełna gwarancja trwałości kolorów. Ceny możliwie niskie.

GEBETHNER i WOLFF
w Warszawie
17 Krakowskie-Przedmieście 17.
Skład fortepianów, pianin i organów.
Wynajem. 183-50-40

CYRK A. Devignego. We wtorek 25 listopada 1902 r.
eleganckie przedstawienie

w 3 oddziałach przy współudziale najlepszych sił trupy i baletu.
W skład interesującego programu wejdzie poraz 2 komiczno-figlarny balet w 2 aktach p. t. „Willa do sprzedania“. Akt 1, Anglik w obłęczeniu. Akt 2, sprzedaż domu, w 2 akcie taniec kominiarzy. Początek o godz. 8 w. Codziennie nowy program. W próbach wielki balet pantomina **Pobyt meksykańskich farmerów u czerwonoskórych.**

Łódzki dom koncertowy. W czwartek, 21 listopada (4 grudnia) 1902 r.

Wielki koncert słynnego skrzypka-wirtuoza
FRANCISZKA ONDRICEK

z łaskawym współudziałem pianisty **Józefa Famery.**

Fortepian z fabryki K. M. Szredera. Ceny miejsc: Krzesło w 1 i 2 rzędzie rb. 3 kop. 10; 3, 4, 5 i 6 rzędzie rb. 2 kop. 60; 7, 8, 9, 10 i 11 rz. rb. 2 k. 10; Krzesło w 12, 13, 14 i 15 rz. rb. 1 kop. 60; 16, 17, 18 i 19 rz. rb. 1 kop. 10; Łoża wprost sceny rb. 15 kop. 40; Łoża parterowa rb. 10 kop. 40; Łoża balkonowa rb. 7 kop. 40; Balkon numerowany rb. 1 kop. 60; Wejście kop. 85; Galeria kop. 45; Uczniowskie kop. 20. Sprzedaż biletów odbywa się w księgarni L. Fiszer, Piotrkowska 48, a w dzień koncertu od g. 6 i pół w. przy wejściu na salę. Początek o g. 8 w.

Straż Ogniowa Ochotnicza Łódzka

Rada Zarządzająca Straży Ogniowej Ochotniczej Łódzkiej, uprasza niniejszem o łaskawe przybycie członków ofiarodawców płacących roczną składkę rb. 12 i więcej, członków rzeczywistych, płacących roczną składkę rb. 1 oraz wszystkich oddziałowych naczelników

Na 26 Zwyczajne Ogólne Zebranie,

mające się odbyć w sali III oddziału Straży ogniowej ochotniczej Łódzkiej, w sobotę d. 16/29 listopada r. b. o godzinie 7½ w wieczór

Porządek dzienny obejmuje następujące punkty:

- 1) Rozpatrzenie i zatwierdzenie sprawozdania za 1901 r.
- 2) Sprawozdanie rewizyjnej komisji.
- 3) Sprawozdanie Zarządu. 1522-3-1
- 4) Określenie budżetu na rok 1902 i
- 5) Wykluczenie członków § 28 p. 4
- 6) Postanowienie wyborów 3-letnich: naczelnika straży, rekwizytora i naczelników oddziałowych.
- 7) Wybór 4 członków zarządu, członków rewizyjnej komisji i kandydatów, rekwizytora, naczelnika straży, jego pomocnika i naczelników oddziałowych.
- 8) Zatwierdzenie nowej budowy.
- 9) Zatwierdzenie udzielania nagród członkom czynnym: za 10 lat służby żeton brązowy, za 15 lat żeton srebrny i za 20 lat złoty.

Obwieszczenie. № 12401

DYREKCYA

Towarzystwa Kredytowego miasta Łodzi

W zastosowaniu się do § 22 Ustawy, podaje do powszechnej wiadomości, że zażądane zostały pożyczki na nieruchomości:

- 1) Pod № 1355a przy ulicy Dzielnej, przez Lajzera Templa pierwotna rb. 25,000;
- 2) Pod № 348 przy ulicy Średniej, przez Chila Dawida Templa, pierwotna rb. 18,000;
- 3) Pod № 47k przy ulicy Pańskiej i Pasaż-Szulca, przez Chaima Mayera Weintrauba, pierwotna rb. 40,000;
- 4) Pod № 320aa przy ulicy Konstantynowskiej, przez Mordkę Bendeta pierwotna rb. 75,000;
- 5) Pod № 803F przy ulicy Lipowej, przez Marcina i Ludmilę małżonków Lewandowskich, pierwotna rb. 15,000.

Wszelkie zarzuty przeciwko udzieleniu zażądanych pożyczek stowarzyszeni zechcą przedstawić Dyrekcyi, w przeciągu dni 14 od daty wydrukowania niniejszego obwieszczenia.

Za Prezesa Dyrektor **Ad. Dobranicki.**

Dyrektor Biura **A. Rosicki.**

Łódź, dnia 9/23 listopada 1902 roku. 2139

Jest do sprzedania lub wdzierżawienia, tylko za **4500 rb.** rocznie

Wielka

Fabryka w Zgierzu

z parową maszyną 100 konną, kotłem, transmisją, rurami ogrzewającymi, wodnymi ściekami, oraz zabudowania gospodarcze, kantor, stajnie, śpiżnice i wozownie. Wiadomość w Zgierzu u **A. Rudowskiego**, od dnia 24 do 28 listopada można się widzieć osobiście z właścicielem **Ed. Kudawskim.** 153t-4-1

Kalendarze Józefa Ungra na rok 1903.

Kalendarz Warszawski illustrowany

POPULARNO-NAUKOWY.

Wydany obecnie kalendarz na rok 1903 liczy 58 rok istnienia, mieści w sobie artykuły najcenniejszych w literaturze pisarzy, obszerny dział informacyjny i adresowy, taryfę domów, przepisy pocztowe i telegraficzne. **Cena kalendarza kop. 50.** Z przesyłką pocztową kop. 75.

DZIENNIK.

cena egzemplarza ozdobnie oprawionego kop. 30. Z przesyłką kop. 45. Do nabycia we wszystkich księgarniach, w Biurze Ogłoszeń Ungra, Aleje Jerozolimskie № 84, róg Marszałkowskiej, oraz w Biurze Dzienników Ungra, Wierzbowa 8, wprost Niecałej-Osoby zamieszkałe na prowincyi, jeżeli pod adresem wydawcy nadeszła rubla jednego na powyższe dwa kalendarze, otrzymają takowe franco. 1510-2-2
Adres: **Józef Unger, Warszawa, Nowolipki 2406** (7 nowy) wprost Dzikiej.

Дозволено Цензурою, Г. Лодзь, 11 Ноября 1902 г.

W tłoczni „Rozwoju“, Piotrkowska № 111.

Redaktor i Wyciawca **W. Czajewski.**